

Gabriela Chrastilová

Agáta a já

Gabriela Chrastilová
Agáta a já

Eroika

Gabriela Chrastilová

Agáta a já

Eroika

© Gabriela Chrástilová, 2008

© Eroika, 2008

ISBN 978-80-86337-77-7

kapitola 1

Jak mi začaly tikat hodiny

Nikdy jsem nebyla mateřský typ. Už coby dítě jsem dávala před panenkami přednost plyšovým zvířátkům. Zatímco moje vrstevnice venčily v kočárcích plastová miminka, já se cílevědomě připravovala na vysněnou dráhu veterinářky a svým chlupatým kamarádům ovažovala končetiny fáčem a gázou a píchala jim pod hebku srst injekce.

Venku jsem se pohybovala spíše ve společnosti kluků a zapadala jsem mezi ně i vzhledem. Mívala jsem krátké vlasy, věčně odřená kolena a špínu až za ušima.

Ani během dospívání jsem k zájmu o nemluvňata nikterak netíhla. Miminka se mi sice líbila, ale v porovnání s takovým koťátkem nebo štěňátkem mi připadala poněkud nudná.

Ke svému nemalému překvapení (i k překvapení mé rodiny) jsem se vdala relativně brzy. Původně jsem se domnívala, že nejsem typ na vdávání a vlastně ani na stabilní svazky, ale pak jsem potkala svého budoucího manžela a po třech letech chození dospěla k názoru, že s ním chci strávit zbytek života.

Odmítla jsem se však vdávat v klasickém stylu. Jen ta představa – já v bílé róbě, samá kraječka a kanýrek – mi zvyšovala krevní tlak a přiváděla mě k mdlobám.

Opravdu nejsem žádná princezna (nanejvýš tak Xena, princezna bojovnice). Umanutě jsem trvala na tom, že obřadu se zúčastním v rudých šatech nebo ve zlatem vyšívaném indickém sári.

Dalším úskalím byla svatební hostina.

Moje rodina je – jak jen to říct – trochu zvláštní. Jsme veselí, hluční, rádi zpíváme a bavíme se. Všechna naše setkání se záhy mění v jednu velkou, nespoutanou karaoke party (k tomuto účelu strýc všude jezdí vybaven zvukovou aparaturou). Rodinné akce přízně mého nastávajícího naopak silně připomínají dýchánky v domově důchodců.

Dilema, jak skloubit dva zcela neslučitelné elementy, jsem vyřešila rázně. Rodinu jsme ze svatby zcela vyloučili a rozhodli se vzít pouze za přítomnosti svědků. Příbuzenstvo nám to dodnes neodpustilo, a mám takový utkvělý dojem, že nám to nepřestanou vyčítat do nejdelsí smrti.

My jsme však byli nadmíru spokojeni. I když za cenu jistých kompromisů – abych svoji milovanou matku neuvedla do stavu nejvyššího zoufalství (a jak pravidla, abych aspoň na svatebních fotkách vypadala trochu k světu), vyměnila jsem svou představu nekonvenčního svatebního úboru za uhlazený růžový kostýmek.

Výběr hudebního doprovodu naštěstí nepodlehł ro-
dinné cenzuře, a tak jsme si mohli vychutnat šokovaný výraz matrikářky, když se obřadním sálem rozlehly fanfáry z *Hvězdných válek*. Řeknu vám, to se k oltáři kráčí úplně s jiným elánem, představujete-li si u toho, že jste rytířem řádu Jedi.

Po svatbě jsme, stejně jako před ní, i nadále žili spokojeným a plným životem a na plození potomků jsme ani nepomysleli. Zato jsme rozšířili naši šťastnou rodinu o mourovanou kočičku. Po půl roce jí přibyla černá kamarádka a pak v rychlém sledu následovaly dva další kousky – bílorezavý kocourek a další kočičí dáma, tentokrát vzoru „strakoš“. Mít o něco větší byt, pořídili bychom si nakonec celý kočičí útulek. Zdálo se, že k naprostému štěstí mi chybí už jenom vytoužené štěňátko francouzského buldočka.

Na občasné otázky našeho okolí, kdy kočkám přibude lidský „sourozenec“, jsem se smíchem odpovídala, že jsme ještě mladí, máme spoustu času, ještě se to nehodí... a tak podobně, v mnoha variacích.

Po pravdě řečeno jsem si ale začínala připadat nějaká divná a pomalu jsem si začala zvykat na myšlenku, že patřím k tomu mizivému procentu žen, kterým chybí mateřský instinkt.

A pak se to jednoho dne stalo. Změna přišla jako blesk z čistého nebe. Ve čtvrtek večer jsem uléhala ke spánku se zcela obvyklým pocitem, že miminko je to poslední, po čem toužím. V pátek ráno jsem se probudila a jako bych slyšela tichounek: „tik tak, tik tak, tik tak“. Seděla jsem na posteli a s mírnými rozpaky si uvědomovala, že se mi přes noc roztikaly biologické hodiny. Příroda se začala domáhat svých práv. Po letech latentního vyčkávání se mé rozmnožovací pudry hlásily o slovo.

Jsem žena činu, a jako taková jsem již půl dne po svém náhlém prozření oznámila svému životnímu druhu, že se mnou začala lomcovat touha po miminku. Moc jsme se s tím nepárali. Po asi pětiminutové diskusi na téma, kdy by bylo vhodné začít pracovat na našem prvním potomku, jsem prohlásila, že nemá cenu dělat s tím zbytečné průtahy (možná jsem se trochu obávala, že bych si to ještě mohla rozmyslet), a nonšalantně jsem odhodila do odpadkového koše načaté balení antikoncepčních pilulek.

Tak jsme se začali snažit. Ačkoliv jsem dosud byla k otázce plození lhostejná, nebyla jsem najednou schopná myslet na nic jiného než na to, kdy se konečně na mém těhotenském testu ukážou vytoužené dvě čárky. Bylo mi při mé netrpělivé povaze velmi zatěžko přijmout fakt, že pořídit si dítě není stejně snadné jako pořídit si pejska. Že to i při sebelepší vůli zabere trochu času a píce.

Naštěstí jsem otěhotněla poměrně záhy po svém převratném rozhodnutí. Ironií je, že k početí došlo právě v období, které mělo být spolehlivě neplodným, a navíc v měsíci, kdy jsme vyhlásili ve snažení pauzu na oddech.

Jelikož jsem si byla prakticky stoprocentně jistá, že těhotná být nemůžu (alespoň na základě toho, co jsem nastudovala o plodných dnech a ovulaci), přisuzovala jsem svoje prazvláštní fyzické obtíže běžnému podzimnímu prochlazení.

Vlastně první známkou, že je něco jinak, byla moje nečekaná reakce na požití alkoholu. S kamarádkou jsme ve vinárně popily něco červeného a já měla už po

několika skleničkách tak veselou opičku jako už dávno ne. Když mě manžel vezl autem domů, smála jsem se v zatáčkách jako malé dítě a křičela, že si připadám jako na Matějské.

Ráno mi pak bylo velmi nedobře od žaludku, dokonce jsem odmítala potravu, což u mě obvykle signalizuje, že je mi opravdu zle. Připadala jsem si malátná, unavená, nafouklá a vůbec celá nemocná a bolavá.

Pořád jsem čekala, kdy se dostaví „moje dny“, a teprve když mě začala nepříjemně tísnit podprsenka, pojala jsem podezření, že bych snad mohla být v pozeňnaném stavu.

Po několika dnech mučivé nejistoty jsem se odhodlala k činu a jala se vypátrat, jak se věci mají. Chvějící se rukou jsem uchopila počuraný těhotenský test. Nekonečné třicetivteřinové čekání... jedna čárka, pořád nic, pořád nic... až konečně zružověla i druhá čárka. Nevěřicně jsem na ni zírala. Protřela jsem si oči a vyleštla skla brýlí – pořád tam byla!

Okamžitě jsem se hnala do lékárny nakoupit další testy, pokud možno od každého výrobce jeden.

V několika následujících několika dnech se opakoval stále stejný rituál. Počurala jsem papírek, sledovala, zda se objevily obě čárky, ještě jednou si prohlížela testovací zónu pod umělým i přirozeným světlem, nutila manžela, aby si ji prohlížel také, a vedla s ním nekonečné diskuse na téma, objevila-li se druhá čárka dostatečně rychle a byla-li dost růžová.

Pro manžela muselo být opravdovým vysvobozením, když jsem se konečně objednala na prohlídku k ženské lékařce. Doktorka mi udělala ultrazvukové vyšetření a pravila, že „tam něco je“ a že tomu jsou tři týdny. To „něco“ na ultrazvuku vypadalo jako malá černá tečka na šedém pozadí. Skutečná velikost sotva pár milimetrů. Moje miminko!

Vznášela jsem se na obláčku štěstí. Jsem těhotná, jsem těhotná, prozpěvovala jsem si, zatímco jsem pořádala soukromou oslavu nad obrovským hamburgerem od McDonalda.

„Jsem těhotná,“ oznámila jsem svojí matce do telefonu a ona se rozplakala štěstím. Chuděra, asi v něco takového už ani nedoufala.

Byla jsem opravdu nadšená, šťastná, euforická... ovšem pouze do doby, než jsem si uvědomila, že stojím teprve na začátku velmi dlouhé cesty. Jenom letná představa, co by se během následujících měsíců mohlo pokazit, mě svrhla do hlubin temné deprese.

Tak jsem prožila dalších osm měsíců. Nálady se u mě střídaly jako dubnové počasí. V jednu chvíli jsem byla ta nejblazenější těhule na celém širém světě, a hned nato už jsem slzela, že si nepřipadám dost těhotně, že necítím pohyby, nebo jich naopak cítím příliš mnoho, děsila jsem se vývojových vad, traumat u porodu a v neposlední řadě i vlastní mateřské neschopnosti, která nebohému dítěti zcela jistě pokazí život.

Manžel během oné doby, již nějaký naivní idealis-

ta nadneseně nazval „nejkrásnějším obdobím v životě ženy“, pojal podezření, že mě atakovali nepřátelští mimozemšťané, kteří se mi nabourali do mozku a řídí moje chování. Prostě mě nepoznával. Takhle jsem nešílala, ani když byl náš kocour na operaci zubů.

Aby nebyl všemu utrpení konec, začala jsem trpět chorobou zvanou těhotenská demence. V moudré literatuře se sice píše, že v těhotenství se může objevit lehká roztržitost, ale to, co jsem předváděla já, bylo na pováženou. Zapomínala jsem jména klientů, časy schůzek a občas jsem si po zavěšení telefonu nemohla vzpomenout, na čem jsme se to vlastně domluvili.

Do toho mi moje práce začala neuvěřitelně lézt na nervy, ba přímo mě obtěžovat. Všichni ti otravní lidé, kteří chtěli koupit nebo prodat dům či byt (ano, nejsem bohužel veterinářkou, ale realitní makléřkou), mě připravovali o kouzelné chvílky, které jsem trávila surfováním po internetu, hlazením svého rostoucího břicha a konzumací kaloricky nebezpečně vydatných potravin.

Původně jsem měla zcela jasně rozmyšleno, že budu pracovat až do porodu (představovala jsem si, že mě do porodnice povezeu přímo z prohlídky nemovitosti), že budu stále aktivní a výdělečně činná a budu naší rodině přispívat nemalými finančními prostředky až do svého slehnutí. Jenže jsem ke svému nemalému údivu neměla na práci ani pomyslení, všechna moje mozková kapacita (alespoň ta, co mi ještě fungovala) byla zainteresována pouze dumáním nad chystanou výbavičkou, jménem pro dítě, místem a způsobem porodu.

V pátém měsíci jsem usoudila, že už jsem se ve svém mladém životě napracovala dost a že je načase přestat zatěžovat své křehké duševní zdraví komunikací s lidmi, kteří se místo o mém dítěti chtějí bavit o nějakých hloupých barácích. Říkala jsem si, že se chci stejně brzo po porodu vrátit do pracovního procesu, tak si aspoň užiji pár měsíců bezstarostných prázdnin.

Tady padla moje další mylná představa, a to, že budu celé těhotenství dbát na zdravou výživu a pilně se věnovat kondičnímu cvičení. Mým hlavním pohybem byla procházka od špajzu k lednici a zpět. Během své „těhotenské dovolené“ jsem často ještě odpoledne trávila v pyžamu a chvíli před tím, než měl přijet manžel z práce, jsem si aspoň chvatně čistila zuby, aby se nelekl, že žije s prasetem.

Světlé okamžiky jsem vždy zažívala v prenatalní poradně u mojí gynekoložky. Aspoň v tom okamžiku, kdy dopplerem poslouchala tlukot srdíčka mého miminka, jsem si mohla oddechnout, že je vše, jak má být.

Vyšetření ultrazvukem jsem měla ze všeho nejraději. Kdyby to bylo jen trochu možné, proležela bych na ultrazvuku celé těhotenství. Není nic hezčího než počítat svému nenarozenému dítěti prsty na nohou a na rukou a pozorovat ho, jak si lebedí v příjemném prostředí svého děložního příbytku. Od té doby už pro mě nikdy nebude návštěva kina to, co dřív. Filmy na téma „ze života mého očekávaného miminka“ pro mě budou už navěky bezkonkurenčně tím nejkrásnějším, co jsem kdy viděla.

Když tak sentimentálně vzpomínám na dobu svého těhotenství, přijde mi s odstupem (a to je ten odstup zatím dost krátký) vlastně moc krásná.

Pravda, nevyhnula jsem se několika nepříjemným těhotenským bolístkám, jako jsou nevolnosti v prvním trimestru (na rozdíl od většiny těhulek jsem nezvracela, ale trpěla jsem nadýmáním – alespoň jsem pochopila, proč mimina tak řvou, když je trápí větříky), obrovský balón místo břicha, kterým jsem srážela předměty z polic, únava, podrážděnost a psychická labilita (mám pocit, že hlava se mi nesrovnala dodnes), ale zase jsem si naprosto jistá, že už nikdy v životě si tolik nezalenoším a nesním bez výčitek svědomí tolik jahodové dřeně, jako když jsem byla těhotná.

kapitola 2

Příprava na porod

Jak se tak kulatilo moje břicho, začala jsem se pilně připravovat na svou budoucí roli matky.

Abych načerpala dostatek teoretických informací, rozšířila jsem svou sbírku populárně-naučné literatury. Vedle publikací *Šťastná kočka*, *Péče o kočku* a *Praktický rádce chovatele koček* přibyly knihy *Těhotenství v otázkách a odpovědích*, *Velká kniha o matce a dítěti* a *Co čekat v radostném očekávání*.

Vcelku mi připadalo, že péče o kočku a o kojence se v zásadě až tak moc neliší – u obou jsou zapotřebí pevné nervy, hodně trpělivosti a speciální odpadkový koš na exkrementy.

Nejpečlivěji jsem se v rámci svého samostudia věnovala tematicce porodu a předporodní přípravy. Přečetla jsem si o porodu prakticky vše, co kdy bylo napsáno od vynálezu knihtisku, ale stejně jsem pořád některým záležitostem nerozuměla.

Největší starosti mi dělalo dýchání. Z vlastní zkušenosti vím, že na jakékoli dechové techniky jsem rozený antitalent. Kdo nikdy nezažil můj urputný nácvik jogínského očištného dechu, nepochopí. Představa, že *prodýchávám* kontrakce, mi přišla velmi nereálná a také nerealizovatelná. Jednak jsem si neuměla představit, jak moc taková kontrakce může bolet (jako vrtání zubu? nebo – proboha – ještě víc???) a pak jsem měla hlavně obavy z toho, že se urputným dýcháním u porodu přiotrávím kyslíkem.

Dalším tématem k zamyšlení bylo, jaký způsob vedení porodu vlastně zvolím. Z literatury jsem se dozvěděla, že mohu rodit klasicky, neboli medicínsky, nebo alternativně, čili přirozeně.

Z nějaké záhadné příčiny mě oslovila idea přirozeného porodu. Představa, že nechám vše v ruce Matky přírody, budu naslouchat pouze moudrému hlasu své intuice a tělo samo mě provede těžkou zkouškou v podobě porodu dítěte, mi připadala nesmírně přitažlivá.

Je zvláštní, že když jdu k zubaři, už mezi dveřmi ordinace křičím, že pokud mi nepíchnou lokální anestetikum, nemíním ani otevřít ústa. V čekárnách u doktora se preventivně hroutím při představě, že by mi mohli provádět nějaký bolestivý zákrok. V podstatě se bojím i takové na první pohled neškodné záležitosti, jako je měření krevního tlaku. Při prvních náznacích bolesti hlavy spolknu dva ibalginy a obecně k medikamentům přistupuji, jako kdybych konzumovala lentilky.

Své přání rodit bez požití čehokoliv na utišení bolesti nebo urychlení porodu mohu pravděpodobně připsat na vrub svému psychicky zjitřenému těhotenskému stavu.

Faktem je, že už v šestém měsíci jsem sepsala podrobný a do detailu promyšlený porodní plán a začala jsem hledat ten nejlepší porodní ústav.

Ožehavou otázku, kde přivedu na svět svého prvozeného potomka, nakonec vyřešila moje matka. A do jisté míry k tomu přispěl můj muž, který přípravu na porod pojal po svém. Rozhodl se, že překopá rozvody vody v domě a od základu přebuduje koupelnu. Řešili jsme tedy otázku, kam se uchýlím po dobu nejhrubších stavebních prací, a mamka mi nabídla dočasný azyl u ní doma. A rovnou vymyslela, že se můžu zdržet až do porodu a naše dítě přivést na svět u ní, v malém městě na Vysočině, kde jsem sama před více než čtvrt stoletím spatřila světlo světa.

Několik týdnů před porodem jsem tedy vyrazila za doprovodu manžela na exkurzi do porodnice. Motivo-

vala mě myšlenka, že ve známém prostředí se budu u porodu cítit o něco bezpečněji. Porodnice byla krásná. Místo dřívějších „hekáren“ pokojíčky skoro jak na hotelu a pro druhou dobu porodní hypermoderní polohovací porodní křeslo. Provázela nás ochotná sestřička mateřského výzoru, která mě neustále ujišťovala, že porod je ta nejbáječnější věc na světě a že v podstatě ani tak moc nebolí, nebo nanejvýš tak trochu.

Přistihla jsem se, že se na porod v takovém úžasném zařízení docela těším.

Jelikož jsem byla zodpovědná a především lačná dalších informací, pátrala jsem po vhodném kurzu předporodní přípravy. Původně jsem chtěla chodit na obsáhlý seminář o dvanácti lekcích, ve kterých jsme měli zevrubně probrat vše od početí až ke kojení. Ale nakonec jsme se spokojili s časově i finančně úspornější alternativou a zapsali se do dvouhodinového rychlokurzu „otec u porodu“, pořádaného naší porodnicí.

Na přednášku jsem dorazila celá natěšená, co se ještě všechno dozvím, ale k velkému zklamání jsem zjistila, že moje domácí příprava mi už na všechna probíraná témata poskytla plnohodnotnou odpověď. Celé ty dvě hodiny jsem se jednak šíleně potila, protože venku bylo úmorných pětatřicet stupňů ve stínu, a jednak silou vůle zadržovala potřebu plést se porodní asistentce do výkladu. Musela jsem si sedět na rukou, abych se ovládla a neustále se nehlásila s doplňujícími informacemi a zvědavými otázkami.

Problematiku dýchání u porodu jsem stejně opět nepochopila (jsem zřejmě ztracený případ) a navíc jsem dospěla k neskromnému názoru, že o porodu už všechno vím a v podstatě mě nic nemůže překvapit.

Jediný zábavný moment bylo promítání naučného filmu. Autor si dal s natočením videosnímku velkou práci a neváhal do svého úsilí vložit značnou dávku kreativity a fantazie. A tak jsme se mohli kochat pohledem na umělecké záběry na porodnici, stromy před porodnicí, slunce, které se odráželo v korunách stromů před porodnicí... krása! Vyvrcholením celého zážitku byl klipovitý sestřih finální části druhé doby porodní... během pěti minut před našimi zraky defillovalo na obrazovce asi dvacet rodiček, ze kterých anonymní ruce v rychlém sledu vytahaly děti jako králíky z klobouku. Neznalého diváka by snad přepadl dojem, že porodit dítě je něco jako otevřít sekt.

Kromě utkvělé obavy, že se u porodu přidusím nebo vinou nesprávného dýchání dokonce vůbec neporodím, jsem měla ještě další děsivé představy.

Ne, nebála jsem se bolesti. Zřejmě na mě v těhotenství měl vliv nějaký tajemný hormon, který způsoboval, že jsem při pomyslení na porod propadala euforickým pocitům. Zato jsem žila v hrůze, že nepoznám začátek porodu. Nyní mi to přijde poněkud úsměvné, ale já se opravdu obávala, že do porodnice vyrazím příliš brzy (a všichni si budou myslet, že jsem další hysterická prvorodička, která při prvním náznaku kontrakcí uhání do nemocnice na příjem), anebo nedej bože budu